

Պրովետարներ բոլոր երկրների, միացե՛ք

ՀԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՑԻ ԵՎ
ԱԳԻՏԱՑԻԱՑԻ ԲԱԺԻՆ

ԱԳՐԱԿԱՆԱԿԱՐԻ ԲԼՈԿՆՈՏ

ОБЯЗАТЕЛЬНО

ЭКЗЕМПЛЯР

№ 6

Մ Ս Դ Տ

1950

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

52

ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՆՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ	1
ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԴԵՊՈՒՏԱՏՆԵՐԸ	4
ԳԱՐՆԱՆԱՅԱՆԸ ԵՎ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻ ԱՆՆՆԻՔ- ՆԵՐԸ	9

Ագիտացիոն աշխատանքի փորձից

ԱԳԻՏԿՈՒԵԿՏԻՎԸ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ Է ԲԱՐՁՐ ԲԵՐՔԻ ՀԱՄԱՐ. «Փարիզյան կոմունա» կոլլեկտի ա- գիտակոլեկտիվի ղեկավար Հ. Մանուկյանի զրույցը	15
--	----

Խ. ԴՐԱՄՓՅԱՆ.— Ագիտացիան ի սպաս էնք զնոմ պլանների կատարման գործին	28
---	----

Օգնություն ագիտատուներին

Ա. ԱՅՐՈՒՄՅԱՆ.— Բարձր բերքի համար մղվող պայքարի բուլձնիկյան ծրագիրը	36
ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ	49

Խմբագրության հասցեն.— Երևան, ՀԿ(Բ)Պ Կենտ-
կոմ, Պրոպագանդայի և ագիտացիայի բաժին, հե-
ռախոս 2—52—78.

ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՆՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

1950 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՐՏԻ 12-Ի ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆ-
ՆԵՐԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԴԵՊՈՒՏԱՏՆԵՐԻ
ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱԿԻ ՄԱՍԻՆ

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը
բոլոր Օկրուգային ընտրական հանձնաժո-
ղովներից ստացել է ՍՍՌՄ Գերագույն Սո-
վետի ընտրությունների մանրամասն առ-
դյունքները: Պարզվել է, որ բոլոր ընտրա-
կան օկրուգներում ընտրողների ընդհա-
նուր քիվը վերջնականապես կազմում է
311.116.373 մարդ, որոնցից ՍՍՌՄ Գերա-
գույն Սովետի ղեկավարատների ընտրությու-
ններին մասնակցել են 111.090.010 մարդ
կամ ընտրողների ընդհանուր քվի 99,98 տո-
կոսը:

ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՍՈՎԵՏԻ ընտրությունների բո-
լոր ընտրական օկրուգներում կոմունիստների
և անպարտիականների բոլոր քեկնածուների
օգտին ձայն են տվել 110.788.377 մարդ, ո-
րը կազմում է փվեարկությանը մասնակցած

1536-54

ընտրողների ընդհանուր քվի 99,73 տոկոսը: Միության Սովետի ղեկավարության քեկնածուներին դեմ են փվեարկել 300.146 մարդ կամ փվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ընդհանուր քվի 0,27 տոկոսը: «ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրությունների Կանոնադրության» 88-րդ հոդվածի հիման վրա անվավեր են հանաչվել 1.487 բյուլետեն:

ԱԶԳՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ընտրությունների բոլոր ընտրական օկուգներում կոմունիստների և անպարտիականների բլոկի քեկնածուների օգտին ձայն են տվել 110.782.009 ընտրող, որը կազմում է փվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ընդհանուր քվի 99,72 տոկոսը: Ազգությունների Սովետի ղեկավարության քեկնածուներին դեմ են փվեարկել 306.382 մարդ կամ փվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ընդհանուր քվի 0,28 տոկոսը: «ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրությունների Կանոնադրության» 88-րդ հոդվածի հիման վրա անվավեր են հանաչվել 1.619 բյուլետեն:

Միության Սովետի և Ազգությունների Սովետի ընտրությունների արդյունքները ըստ Միութենական ռեսպուբլիկաների բնութագրվում են հետևյալ տվյալներով (տես աղյուսակը):

— 2 —

և անպարտիականների բլոկի
ի օգտին ձայն են տվել

Լ ա-	Ազգությունների Սովետում	
	Բացարձակ քվերով	Տոկոսներով ընտրողների քվի համեմա- տությամբ
3	63.299.582	99,64
5	22.855.755	99,85
0	4.722.306	99,89
0	3.493.041	99,86
8	3.847.841	99,69

Միութենական ռեսպուբլիկայի անունը	Ընտրողների քիվը	Մասնակցել են փվեարկությունը		Կոմունիստների և անպարտիականների քվեի քեկնածուների օգտին ձայն են տվել			
		Բացարձակ քվերով	Տոկոսներով ընտրողների քվի համեմա- տությամբ	Միության Սովետում		Ազգությունների Սովետում	
				Բացարձակ քվերով	Տոկոսներով ընտրողների քվի համեմա- տությամբ	Բացարձակ քվերով	Տոկոսներով ընտրողների քվի համեմա- տությամբ
ՌՍՖՍՌ	63.544.390	63.528.810	99,98	63.295.694	99,63	63.299.582	99,64
Ռվրաինական ՍՍՌ	22.893.872	22.889.148	99,98	22.854.550	99,85	22.855.755	99,85
Բելոռուսական ՍՍՌ	4.727.950	4.727.554	99,99	4.722.835	99,90	4.722.306	99,89
Ուզբեկական ՍՍՌ	3.493.295	3.497.962	99,99	3.494.316	99,90	3.493.041	99,86
Ղազախական ՍՍՌ	3.859.970	3.859.715	99,99	3.851.034	99,78	3.847.841	99,69
Վրացական ՍՍՌ	2.179.327	2.179.294	99,99	2.178.928	99,98	2.178.632	99,97
Ադրբեջանական ՍՍՌ	1.677.356	1.677.332	99,99	1.675.666	99,90	1.675.210	99,87
Լիտվական ՍՍՌ	1.599.438	1.597.561	99,88	1.593.798	99,76	1.593.364	99,74
Մոլդավական ՍՍՌ	1.354.049	1.353.595	99,97	1.351.395	99,84	1.351.083	99,81
Լատվիական ՍՍՌ	1.359.051	1.358.294	99,94	1.357.344	99,93	1.357.368	99,93
Կիրգիզական ՍՍՌ	977.407	977.230	99,98	974.791	99,75	973.199	99,59
Տաջիկական ՍՍՌ	856.545	856.529	99,99	855.834	99,92	855.114	99,83
Հայկական ՍՍՌ	769.782	769.754	99,99	769.400	99,95	769.180	99,93
Թուրքմենական ՍՍՌ	725.232	725.117	99,98	724.458	99,91	723.205	99,74
Էստոնական ՍՍՌ	799.776	798.330	99,82	795.386	99,63	794.926	99,58
Կարելո-Ֆիննական ՍՍՌ	293.933	293.785	99,95	292.948	99,72	292.203	99,46
Ընդամենը ՍՍՌՄ-ում	111.116.373	111.090.010	99,98	110.788.377	99,73	110.782.009	99,72

ԱՎՏՈՆՈՄ ՌԵՍՊՈՒԲԼԻԿԱՆԵՐԻՅ, ԱՎՏՈՆՈՄ ՄԱՐԶԵՐԻՅ ԵՎ ԱԶԳԱՅԻՆ ՕԿՐՈՒԳՆԵՐԻՅ Ազգությունների Սովետի ընտրությունների բոլոր ընտրական օկրուգներում 8.726.204 ընտրողների ընդհանուր քվից փվեարկությամբ մասնակցել է 8.723.874 մարդ կամ ընտրողների ընդհանուր քվի 99,97 տոկոսը: Այդ օկրուգներում կոմունիստների և անպարտիականների բոլորի թեկնածուների օգտին ձայն է տվել 8.648.806 մարդ կամ փվեարկությամբ մասնակցած ընտրողների ընդհանուր քվի 99,55 տոկոսը: Ավտոնոմ ռեսպուբլիկաներից, ավտոնոմ մարզերից և ազգային օկրուգներից Ազգությունների Սովետի ղեկավարության թեկնածուներին դեմ է փվեարկել 38.953 մարդ: «ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրությունների կանոնադրության» 88-րդ հոդվածի հիման վրա անվավեր է հանաչվել 115 բյուլետեն:

Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը «ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրությունների կանոնադրության» 38-րդ հոդվածի հիման վրա ֆենեղով յուրաքանչյուր ընտրական օկրուգի նյութերը՝ առանձին վերցրած, արձանագրեց ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ղեկավարության ընտրությունը բոլոր 1.316 ընտրական օկրուգներում:

ՍՍՌՄ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՍՈՎԵՏԻ ԴԵՊՈՒՏԱՏՆԵՐԸ

Մարտի 12-ին, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի բնառությունների օրը սովետական ժողովուրդը միահամուռ կերպով բնորեց ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի դեպուտատներ: Բոլոր բնառական օկրուգներում բնորված դեպուտատները կոմունիստների և անպարտիականների բլոկի թեկնածուներ են: ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետում բնորված դեպուտատների ցուցակը հրապարակված է «Սովետական Հայաստան» թերթի մարտի 15-ի և 16-ի համարներում:

Գերագույն Սովետում բնորված դեպուտատների թվումն են.

ԻՌՍԻՅ ՎԻՍՍԱՐԻՈՆՈՎԻՉ ՍՏԱԼԻՆԸ —
Մոսկվայի Ստալինյան օկրուգ.

ՎՅԱԶԵՍԼԱՎ ՄԻԽԱՅԼՈՎԻՉ ՄՈԼՈՏՈՎԸ —
Մոսկվայի Մոլոտովյան օկրուգ.

ԳԵՈՐԴԻ ՄԱՔՍԻՄԻԼԻԱՆՈՎԻՉ ՄԱԼԵՆԿՈՎԸ —
Մոսկվայի Լենինգրադյան օկրուգ.

— 4 —

ԼԱՎՐԵՆՏԻ ՊԱՎԼՈՎԻՉ ԲԵՐԻԱՆ — Թբիլիսիի
Ստալինյան օկրուգ.

ԿԼԻՄԵՆՏ ԵՖՐԵՄՈՎԻՉ ՎՈՐՈՇԻԼՈՎԸ —
Մինսկի քաղաքային օկրուգ.

ԱՆԱՍՏԱՍ ԻՎԱՆՈՎԻՉ ՄԻԿՈՅԱՆԸ — Երե-
վանի Ստալինյան օկրուգ.

ԼԱԶԱՐ ՄՈՒՍԵՆՎԻՉ ԿԱԳԱՆՈՎԻՉԸ — Տաշ-
քենդի Լենինյան օկրուգ.

ԱՆԴՐԵՅ ԱՆԴՐԵՅՆՎԻՉ ԱՆԴՐԵՆՎԸ — Աշ-
խաբադի օկրուգ.

ՆԻԿԻՏԱ ՍԵՐԳԵՆՎԻՉ ԽՐՈՒՇՉԵՎԸ — Մոսկ-
վայի Կալինինյան օկրուգ.

ԱԼԵՔՍԵՅ ՆԻԿՈԼԱՆՎԻՉ ԿՈՍԻԳԻՆԸ — Իվա-
նովոյի օկրուգ.

ՆԻԿՈԼԱՅ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎԻՉ ԲՈՒԼԳԱՆԻՆԸ —
Մոսկվայի քաղաքային օկրուգ.

ՆԻԿՈԼԱՅ ՄԻԽԱՅԼՈՎԻՉ ՇՎԵՐՆԻԿԸ —
Սվերդլովսկի օկրուգ.

ՄԻԽԱՅԻԼ ԱՆԴՐԵՆՎԻՉ ՍՈՒՍԼՈՎԸ — Սա-
րատովի Լենինյան օկրուգ.

ՊԱՆՏԵԼԵՅՄՈՆ ԿՈՆԴՐԱՏԵՎԻՉ ՊՈՆՈՄՍԸ-
ՐԵՆԿՈՆ — Մինսկի գյուղական օկրուգ.

ՄԱՏՎԵՅ ՅԵՈՐԴՈՐՈՎԻՉ ՇԿԻՐՅԱՏՈՎԸ —
Տոլա-Ռյազանի օկրուգ.

ՍԻՄԵՈՆ ՄԻԽԱՅԼՈՎԻՉ ԲՈՒԴՅՈՆՆԻՆ —
Ուկրաինական ՍՍՌ Շեպետովկայի օկրուգ.

— 5 —

ՆԻԿՈԼԱՅ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎԻՉ ՄԻԽԱՅԼՈՎԸ—
Ստաժրոպուի օկրուգ:

Հայկական, Սովետական Սոցիալիստական
Ռեսպուբլիկայից ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի
դեպուտատներ են ընտրված.

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐՏԵՄԻ— Ե-
րևանի օկրուգ.

ՊՈՂՈՍՈՎ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՐՈՍԻ— Լենին-
ականի օկրուգ.

ՍԱՐՅԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԵՐԳԵՅԻ— Կիրովա-
կանի օկրուգ.

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ ՍԱՀԱԿ ԿԱՐԱՊԵՏԻ— Նոր
Բայազետի օկրուգ.

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄՅԱՆ ՎԻԿՏՈՐ ՀԱՄԱԶԱՍՊԻ
Էջմիածնի օկրուգ.

ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ ԵՂԻՇԵ ԳԵՎՈՐԳԻ— Երևանի
Մոլոտովյան օկրուգ.

ԴՐԱՄՓՅԱՆ ԿԱՐԻՆԵ ՄԵԼԻՔՈՆԻ— Երևանի
Սպանդարյանի օկրուգ.

ՆԵՐՍԻՍՅԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ՍԵՐԳԵՅԻ— Երևանի
Կիրովյան օկրուգ.

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ԲԵՐՍԱԲԵ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ— Բե-
րիայի օկրուգ.

ՊԱՊՈՅԱՆ ԻՍԱՀԱԿ ԱԼԵՔՍԱՆԻ— Ալավեր-
դու օկրուգ.

— 6 —

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ ԱՐԱՄԱՅԻՍ ԲԱԳՐԱՏԻ
— Ամասիայի օկրուգ.

ԼԻԽԱԶԵՎԱ ԵՎԴՈԿԻԱ ՎԱՍԻԼԵՎՆԱ— Լե-
նինականի օկրուգ.

ԱՐԱԶՅԱՆ ԳԱՐԵԳԻՆ ՄԻՔԱՅԵԼԻ— Ախուր-
յանի օկրուգ.

ՌՈՒԽԻԿՅԱՆ ԿՈՐՅՈՒՆ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍԻ— Կի-
րովականի օկրուգ.

ԿՈՐԽՄԱԶՅԱՆ ՍԵՐԳԵՅ ԱՐԿԱԴԻԻ— Դիլի-
ջանի օկրուգ.

ՅՈԼՅԱՆ ՌՈՒԲԵՆ ՀՈՎՍԵՓԻ— Ախտայի
օկրուգ.

ԿԱԴԻՄՈՎԱ ՍԵԴԱ ՌԻԶԱԵՎՆԱ— Մարտու-
նու օկրուգ.

ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ ՀԱԿՈԲ ՍԻՐԵԿԱՆԻ— Նոր Բա-
յազետի օկրուգ.

ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ ՍԻՆՈԴ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍԻ— Ար-
տաշատի օկրուգ.

ՓԻՐՈՒԶՅԱՆ ԱՐԱՄ ՍԵՐԳԵՅԻ— Միկոյանի
օկրուգ.

ԱԼԵՔՅԱՆ ԳԵՂԱՄ ԲԱԳՐԱՏԻ— Կոտայքի
օկրուգ.

ՊԱՊՅԱՆ ՄԱՅԱԿ ՊԵՏՐՈՍԻ— Ստեփանա-
վանի օկրուգ.

ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ ՄԱՐԻԱՄ ՊԵՏՐՈՍԻ— Ար-
թիկի օկրուգ.

— 7 —

ՄԻՔԱՅԵՆՅԱՆ ՍՈՒՐԵՆ ԱՂԱՍԻԻ— Ապա-
րանի օկրուգ.

ԳՈՒԼԱԿՅԱՆ ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏԻ— Իջևանի
օկրուգ.

ՂԱՐԻՔՅԱՆ ՌԵՔԵԿԱ ԲԵՆԻԱՄԻՆԻ— Էջ-
միածնի օկրուգ.

ԱՂԱԶԱՆՅԱՆ ԵՂԻՇԵ ՄԻՆԱՍԻ— Հոկտեմ-
բերյանի օկրուգ.

ՂԱԶԱՐՅԱՆ ԵՆՈՔ ՍԻՄԵՈՆԻ— Գորիսի
օկրուգ.

ԱՆՏՈՆՅԱՆ ԱՐՏԵՄ ԱՂԱՔԵԿԻ— Ղափանի
օկրուգ:

— 0 —

ԳԱՐՆԱՆԱՑԱՆԸ ԵՎ ԱԳԻՏԱՏՈՐՆԵՐԻ ԱՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրություն-
ները հանդիսացան սովետական բազմամի-
լիոն ժողովրդի բարոյա-քաղաքական միաս-
նության, բոլշևիկյան պարտիայի, հանճա-
րեղ առաջնորդ, հարազատ Ստալինի շուրջը
նրա համախմբվածության հզոր ցույցը:
Ինչպես նախորդ ընտրություններում, այն-
պես էլ այս անգամ կոմունիստների և ան-
պարտիականների ստալինյան բլոկը փայ-
լուն հաղթանակ տարավ:

Մեր երկրի բանվորները, կոլխոզնիկները,
ինտելիգենցիան ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի
ընտրությունները նշանավորեցին քաղաքա-
կան և արտադրական ակտիվության նոր վե-
րելքով, հետպատերազմյան ստալինյան
հնգամյա պլանը ժամկետից շուտ կատա-
րելու ասպարեզում ձեռք բերած նորանոր
հաջողություններով:

Ընտրական կամպանիայի ամբողջ ըն-
թացքում միլիոնավոր ագիտատորներ աշ-
խատավորներին պատմում էին բոլշևիկյան

պարտիայի և սովետական կառավարության ներքին և արտաքին քաղաքականության հարցերի մասին. պարզաբանում ՍՍՌՄ Ստալինյան Կոնստիտուցիայի հիմունքները, կապիտալիստական հասարակարգի նըկատմամբ սոցիալիստական հասարակարգի ունեցած առավելություններն ու կենսունակությունը: Ընտրական կամպանիայի ընթացքում ագիտակուլեկտիվները աշխատավորների մեջ կատարվող ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքի լուրջ փորձ կուտակեցին, այդ աշխատանքի մեջ որպես ագիտատորներ ներգրավվեցին քաղաքականապես պատրաստված, աշխատավորների շրջանում հեղինակություն վայելող մեծ թվով մարդիկ:

Այժմ խնդիրը կայանում է նրանում, որպեսզի ագիտակուլեկտիվները ամրապնդեն քաղաքական ագիտացիայի բնագավառում ձեռք բերած հարուստ փորձը, շփուկացնեն, այլ նոր, ավելի բարձր աստիճանի հասցնեն աշխատավորների շրջանում կատարվող ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքը, նրանց ուժերը մոբիլիզացնեն արդյունաբերության, գյուղատնտեսության, կուլտուրայի բնագավառում մեր երկրի առաջ կանգնած խնդիրների լուծման համար: Ագիտակու-

— 10 —

լեկտիվների, բոլոր ագիտատորների առաջնահերթ խնդիրն է՝ գործարաններում, հիմնարկ-ձեռնարկություններում, նորակառույցներում, կոլխոզներում, սովխոզներում ու մեքենատրակտորային կայաններում ավելի լայնորեն ծավալել սոցիալիստական մրցույթները, որը հանդիսանում է մեր առաջնությանի հզոր գործոնը: Ոգեշնչված ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրություններում ձեռք բերած փայլուն հաղթանակով և ամփոփելով ի պատիվ այդ ընտրությունների ծավալված սոցիալիստական մրցույթյան արդյունքները, մեր աշխատավորները նորանոր, ավելի բարձր պարտավորություններ են ստանձնում 1950 թվականի պետական պլանը ժամկետից շուտ և որակական բարձր ցուցանիշներով կատարելու համար:

Բոլշևիկյան պարտիան և Սովետական կառավարությունը ընթացիկ տարում նորանոր խնդիրներ են դրել կոլխոզային գյուղի աշխատավորների առաջ՝ սոցիալիստական գյուղատնտեսության նոր հզոր վերելքն ապահովելու ասպարեզում: 1950 թվականին ավելի բարձր բերք աճեցնելու, անասնաբուծության մթերատվությունը բարձրացնելու ուղիները պարզորոշ կերպով շարադրված են ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ

Կենտկոմի վերջերս հրապարակված «Կոլխոզները, ՄՏ կայանները և սովխոզները գարնանացանին նախապատրաստելու ընթացքի մասին» և «ՍՍՌՄ Միևիստրների Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմի 1949 թվականի ապրիլի 18-ի «Կոլխոզային ու սովխոզային հանրային մթերատու անասնաբուծության զարգացման եռամյա պլանը (1949—1951 թ. թ.)» որոշման կատարման ընթացքի մասին» ծրագրային որոշումներում:

Կոլխոզային գյուղացիությունը մեծագույն խանդավառություն է ցուցնում հարազատ պարտիայի և կառավարության նոր միջոցառումներն ու դիրեկտիվները: Ամենուրեք կոլխոզնիկներն ու կոլխոզնիկուհիները, կոլխոզային գյուղի մեխանիզատորները նորանոր պարտավորություններ են ստանձնում ստալինյան նոր հնգամյակի եզրափակիչ տարվա գարնանացանը սեղմ ժամկետներում և ագրոտեխնիկական բարձր ցուցանիշներով կատարելու, անասնաբուծության նոր վերելքի հասնելու համար:

Ագիտակոլեկտիվների և ագիտատորների խնդիրն է՝ բոլշևիկյան պարտիայի և Սովետական կառավարության որոշումները հասցնել գյուղատնտեսության ֆրոնտի աշխատողներին, կոլխոզներին, ՄՏ կայաններին

— 12 —

և սովխոզների աշխատողների գիտակցությանը և նրանց բոլոր ուժերը մոբիլիզացնել առաջադրված խնդիրները կատարելու համար:

Ռեսպուբլիկայի գյուղատնտեսության զարգացման համար շարժական վճռական նշանակություն ունեն Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմի 5-րդ պլենումի որոշումները, որոնց մասնաշաղկապացմանը և կենսագործմանը պետք է նվիրաբերեն իրենց ուժերը բոլոր ագիտատորները:

Ռեսպուբլիկայում արդեն սկսվել են գարնան-գյուղատնտեսական աշխատանքները: Ինչպես գարնանացանի նախապատրաստման, այնպես և նրա հաջող անցկացման ասպարեզում մեծ անելիքներ ունեն գյուղական ագիտատորները: Կոլխոզային գյուղի յուրաքանչյուր ագիտատորի առաջնահերթ խնդիրն է՝ հետաքրքրվել, թե որքանով է իրեն ամրացված բրիգադան, օղակը պատրաստ գարնանացանին, օգնել կոլխոզնիկներին լրացնելու սերմացուի, գյուղգործիքների պակասը, ապահովել պարարտանյութի դաշտ փոխադրման պլանը: Քաղաքական-մասնաշաղկապ աշխատանքների կենտրոնը ներկայումս պետք է փոխադրել դաշտ, որտեղ վճռվում է բարձր բերքատվության

— 13 —

հարցը: Ազիտատորները պետք է հետևեն գյուղատնտեսական աշխատանքների որակին: Բանավոր, ցուցադրական և աղիտացիայի այլ ձևերի դործադրմամբ ազիտատորները պարտավոր են լայնորեն մասսայականացնել գյուղատնտեսության առաջավորների փորձը, այն արմատավորել իրենց ամրացված բրիգադայում, օղակում, հասնելով այն բանին, որ յուրաքանչյուր կոլխոզնիկ, օղակ, բրիգադա կատարի սոցիալիստական մրցությամբ վերցրած պարտավորությունները:

Ազիտատորների խնդիրն է՝ ուժեղացնել մասսայական-քաղաքական աշխատանքը կոլխոզնիկների, ՄՏ կայանների ու սովխոզների աշխատողների մեջ, գլխավորել աշխատանքային ու քաղաքական խանդավառությունը գյուղում, այն լիովին ի սպաս դնելով գարնանացանի հաջող նախապատրաստությանն ու անցկացմանը և 1950 թվականին գյուղատնտեսական բոլոր կոլտուրաների բարձր բերք ստանալուն:

—○—

ԱԳԻՏԱՑԻՈՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՓՈՐՁԻՑ

ԱԳԻՏԿՈԼԵԿՏԻՎԸ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ Է ԲԱՐՁՐ ԲԵՐՔԻ ՀԱՄԱՐ

Արտաշատի շրջանի Անաստասավան գյուղի «Փարիզյան կոմունա» կոլխոզը 1949 թվին մեծ հաջողություների հասավ բամբակի բերքավուրյան բարձրացման ասպարեզում: Կոլխոզը որոշել է այս տարի ավելի բարձրացնել ինչպես բամբակի դաշտերի, այնպես և խաղողի այգիների ու բանջարեղենների բերքավորությունը:

Ատորե տպագրում ենք «Փարիզյան կոմունա» կոլխոզի ագիտկոլեկտիվի ղեկավար ընկ. Հ. Մանուկյանի զրույցն այն մասին, թե ինչպես են կոլխոզի ագիտատորներն օգնում կոլխոզնիկներին զարնանացանը պատրաստ դիմավորելու, այն հաջող անցկացնելու համար նրանց վերցրած պարտավորությունները կատարելու գործում:

1949 թվին մեր կոլխոզն ստացավ բամբակի աննախընթաց բարձր բերք՝ իր դաշտերի յուրաքանչյուր հեկտարից պետովյանը հանձնելով 41 ցենտներ բամբակի հումք:

Բարձր բերքի շնորհիվ մեծ չափերով աճեցին
ինչպես ամբողջ կոլխոզի, այնպես էլ կոլխոզ-
նիկների եկամուտները: Անցյալ տարի կոլ-
խոզի եկամուտները կազմեցին յոթ միլիոն
105 հազար ռուբլի: Մեր կոլխոզն այդ նվա-
ճումներին հասավ արտադրության լավ կազ-
մակերպման, կոլխոզնիկների նվիրված աշ-
խատանքի շնորհիվ: Բայց կոլխոզնիկները
չհանգստացան իրենց ձեռք բերած նվաճում-
ներով և որոշեցին 1950 թվականին ստանալ
բամբակի, խաղողի և բանջարանոցային
կուլտուրաների ավելի բարձր բերք և իրենց
այդ որոշման կենսագործմանը ձեռնամուխ
եղան անցյալ տարվա բերքահավաքից անմի-
ջապես հետո: Դեռ հունվար ամսին կոլխոզի
ընդհանուր ժողովում քննության առնվեց
1950 թվի գարնանացանի նախապատրաս-
տության հարցը: Ժողովը կոնկրետ միջոցա-
ռումներ նշեց բանջարանոցային կուլտուրա-
ների սերմացուի լրացման, գյուղատնտեսա-
կան գործիքների վերանորոգման, տեղա-
կան պարարտանյութերը դաշտ փոխադրելու,
ինչպես նաև հանքային պարարտանյութերի
հայթայթման և այլ հարցերի վերաբերյալ:

Կոլխոզի պարտիական կազմակերպու-
թյունը ագիտկոլեկտիվին առաջադրանք տը-
վեց՝ ագիտացիոն-մասսայական լայն աշ-

— 16 —

խատանք ծավալել բրիգադաներում գարնա-
նացանի նախապատրաստման հարցերի վե-
րաբերյալ, օգնել կոլխոզնիկներին նրանց
վերցրած պարտավորությունները կատարելու
գործում: Ագիտկոլեկտիվն իր ժողովում քնն-
նության առավ գարնանացանի նախապատ-
րաստության ասպարեզում ագիտատորների
անելիքների հարցը: Յուրաքանչյուր ագիտա-
տորի առաջադրանք տրվեց՝ իրեն ամրացված
բրիգադայի բրիգադիրի հետ միասին ստու-
գել և պարզել, թե բրիգադան ինչի պակաս է
զգում, այդ մասին հայտնել կոլխոզվարչու-
թյանը և հետևել, որպեսզի եղած պակասը
շտապ կերպով լրացվի: Ագիտատորներին
հանձնարարվեց նաև օգնել բրիգադաներին և
օղակներին՝ սոցիալիստական մրցության
պայմանագրեր կնքելու գարնանացանի նա-
խապատրաստությունը ժամկետին և բարձր
ցուցանիշներով ավարտելու համար:

Եվ ահա այժմ, երբ մեր կոլխոզը կազմ ու
պատրաստ սկսեց գարնան գյուղատնտեսա-
կան աշխատանքները, երբ այդ աշխատանք-
ների առաջին օրերի արդյունքները արդեն
ակնառու են, կարելի է ասել, որ ագիտկո-
լեկտիվը հաջող կերպով կատարեց գարնա-
նացանի նախապատրաստության հարցում

պարտկազմակերպության առաջադրած խնդիրը:

Ագիտատորների աշխատանքից վերցրած մի քանի օրինակներով կարելի է ցույց տալ, թե նրանք ինչպիսի կոնկրետ օգնություն էին ցույց տալիս կոլխոզնիկներին գարնանացանի նախապատրաստության գործում: Նախ պետք է ասել, որ ագիտատորները գարնանացանի նախապատրաստման գործում իրենց ձեռք բերած հաջողություններին հասան այն բանի շնորհիվ, որ կարողացան ճիշտ կերպով գլխավորել աշխատանքային այն բոլոր խանդավառությունը, որն ապրում էին կոլխոզնիկները, նախապատրաստվելով ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ընտրություններին, այդ խանդավառությունն ուղղելով դեպի արտադրական առաջադրանքների կատարումը:

Վերցնենք արհեստանոցների ագիտատոր ընկ. Զ. Զաքարյանի աշխատանքի փորձը: Ագիտատոր Զաքարյանի առաջարկությամբ դարբնոցի և հյուանոցի աշխատողները պարտավորություն վերցրեցին՝ բոլոր գյուղգործիքների և սայլերի վերանորոգումը ապարտել, ինչպես և եղած պակասը լրացնել մինչև մարտի 1-ը: Ինչպես ագիտացիայի ժամերին, այնպես և առանձին աշխատողների

— 18 —

հետ զրուցելիս Զաքարյանը մշտապես առաջ էր քաշում վերցրած պարտավորությունների կատարման հարցը, տեղեկացնում, թե արդեն ինչ է կատարված և դեռևս ինչ է մնում կատարելու, պատմում էր արհեստանոցների լավագույն աշխատողների աշխատանքի փորձի մասին, օգնում հետ մնացողներին՝ հասնելու առաջավորներին: Ագիտատոր Զաքարյանը կոլխոզվարչությանը տեղյակ պահեց, որ մետաղի եղած պաշարը չի բավարարի բահեր և պահեստի զանազան մասեր պատրաստելու համար և այդ պակասը լրացվեց ժամանակին:

Եվ ահա ագիտատոր Զաքարյանի կատարած ամենօրյա ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքն օգնեց արհեստանոցի աշխատողներին վերցրած պարտավորությունները կատարել ժամկետից շուտ և բարձր որակով:

Կամ թե վերցնենք աշխատանքի մի ուրիշ բնագավառ — տեղական պարարտանյութի դաշտ փոխադրելը: Այս տարի մեր կոլխոզին տրված էր դաշտ փոխադրել երեք հազար 200 տոննա տեղական պարարտանյութ: Մինչև գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքներն սկսելը դաշտ փոխադրվեց 3 հազար 700 տոննա: Պարարտանյութի փոխադրումը շարունակվում է:

— 19 —

Պարարտանյութերի փոխադրման ասպա-
րեզում նույնպես կոլխոզնիկներին զգալի օգ-
նություն ցույց տվեցին ագիտատորները: Նը-
րանք հետևում էին, որպեսզի բրիգադաները
պարարտանյութը դաշտ փոխադրեն ոչ թե
առիթից առիթ, այլ պլանավորված, սխտե-
մատիկ կերպով, եթե որևէ բրիգադա թերա-
նում էր, ապա նրա ագիտատորը ժամանա-
կին ահազանգում էր այդ մասին, իր զրույցի
նյութը դարձնում այդ հարցը:

Այսպես օրինակ, 3-րդ բրիգադան պարար-
տանյութերի փոխադրման գործում որոշ
ժամանակ թուլացրեց իր աշխատանքները և
հետ մնաց մյուս բրիգադաներից: Բրի-
գադայի ագիտատոր ընկ. Ն. Հակոբյանը այդ
մասին խոսեց իր զրույցի ժամանակ, կոն-
կրետ թվերով ցույց տվեց մյուս բրիգադաների
լավ աշխատանքը, նախազգուշացրեց, որ
եթե այդպես շարունակվի, ապա իրենց բրի-
գադան չի կատարի սոցիալիստական մրցու-
թյան պայմանագրով վերցրած պարտավո-
րությունները: Ագիտատորի այդ զրույցից
հետո 3-րդ բրիգադան եռանդուն կերպով
ձեռնամուխ եղավ պարարտանյութը դաշտ
փոխադրելու գործին և շուտով հասավ մյուս
բրիգադաներին:

Կարելի է նշել նաև 5-րդ բրիգադայի ագի-

— 20 —

տատոր ընկ. Ա. Մուրադյանի լավ աշխատան-
քը: Նրա առաջարկով իրենց բրիգադան,
պարարտանյութը դաշտ փոխադրելուց հետո,
մինչև այն ցրելը, սկսեց կիտել առանձին
փոսերի մեջ, որպեսզի ավելի լավ փթի: Ա-
գիտատոր Մուրադյանի այդ առաջարկու-
թյունը սկսեցին կիրառել նաև կոլխոզի մյուս
բրիգադաները:

Մեր կոլխոզը ժամանակին կազմեց 1950
թվի արտադրական ֆինանսական պլանները:
Ագիտկուլեկտիվը ագիտատորների առաջ
խնդիր դրեց՝ յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի նե-
փականությունը դարձնել այդ պլանները:
Կարելի է առանց չափազանցանելու ասել, որ
այսօր կոլխոզում չկա մի կոլխոզնիկ, որը
չգիտենա, թե այս գյուղատնտեսական տա-
րում ինչ առաջադրանքներ են տրված իր
օղակին, բրիգադային, ամբողջ կոլխոզին: Եվ
այս շնորհիվ ագիտատորների ամենօրյա
ագիտացիոն-բացատրական աշխատանքի:

Ծանոթանալով իրենց արտադրական առա-
ջադրանքների հետ և քննության առնելով
դրանք, օղակները, բրիգադաները նոր, ավելի
բարձր պարտավորություններ վերցրին և
ագիտատորների օգնությամբ սոցիալիստա-
կան մրցության պայմանագրեր կնքեցին
գարնանացանը սեղմ ժամկետներում և բարձր

ազրոտեխնիկայի կանոններով կատարելու համար, այս տարի ավելի բարձր բերք ստանալու համար:

Նրեանի Ստալինյան օկրուգի բնորոշների մարտի 10-ի նախընտրական ժողովում արտասանած ճառում ընկեր Միկոյանը խոսեց բերքատվության բարձրացման ասպարեզում մեր կոլխոզի ձեռք բերած նվաճումների մասին, նշելով որ այդ հաջողությունները աշխատանքի լավ կազմակերպման ու ղեկավարման արդյունք են: Ընկեր Միկոյանի ճառը ազդեցությունները լայնորեն մասսայականացրին ամբողջ կոլխոզում: Այդ ճառը աշխատանքային նոր, անհուն խանդավառություն առաջացրեց կոլխոզնիկների մեջ: Օղակներում ու բրիգադաներում ուսումնասիրելով այդ ճառը, կոլխոզնիկները միահամուռ կերպով որոշում էին՝ ի պատասխան ընկեր Միկոյանի գովասանքի աշխատել է՛լ ավելի լավ և 1950 թվին հասնել ավելի բարձր բերքատվության:

Գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքներն սկսելուց առաջ կոլխոզի պարտիական կազմակերպությունը ավելացրեց ազդեցությունների թիվը այն հասցնելով 34-ի և ազդեցությունների ուժերի նոր վերադասավորում կատարեց, ելնելով այն բանից, որ յուրա-

— 22 —

քանչյուր օղակ ունենա իր ազդեցությունը և որ ինչպես դարնանացանի, այնպես և հետագա գյուղատնտեսական աշխատանքների ընթացքում ազդեցություն-մասսայական ամբողջ աշխատանքը տեղափոխվի դաշտ:

Մեր կոլխոզը, իր դարնանացանի մասսայական աշխատանքներն սկսեց այգեբացով: Հենց առաջին օրը ցույց տվեց, թե աշխատանքային ինչպիսի խանդավառություն է տիրում կոլխոզնիկների մեջ, թե իրենց վերցրած պարտավորությունները կատարելու ինչպիսի վճռականությամբ են լցված նրանք: Բավական է ասել, որ կոլխոզի ունեցած 354 հեկտար խաղողի այգիների այգեբացը կատարվեց 3 աշխատանքային օրում:

Մենք դեռ նոր էինք ավարտել այգեբացը, որ հրապարակվեց ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտրոնական Կոմիտեի որոշումը կոլխոզները, ՄՏ կայանները և սովխոզները դարնանացանին նախապատրաստվելու ընթացքի մասին: Այդ որոշումը մենք ուսումնասիրեցինք ազդեցություններով, ուր ազդեցություններին ցուցումներ տրվեց՝ այն լայնորեն մասսայականացնել բոլոր բրիգադաներում ու օղակներում և որպես աշխատանքի ծրագիր ամբողջ դարնանացանի ընթացքում հետևել նրա անշեղ կենսագործմա-

— 23 —

նր: ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի և Համ.
Կ(բ)Պ Կենտկոմի որոշումը աշխատանքային
նոր խանդավառություն առաջ բերեց կոլխոզ-
նիկների մեջ: Ուսումնասիրելով այն, բոլոր
բրիգադաներն էլ իրենց սոցիալիստական
մրցության պայմանագրերում նորանոր, ա-
վելի բարձր պարտավորություններ վերցրին
գարնանացանը ավելի սեղմ ժամկետներում և
բարձր որակով կատարելու համար:

Կոլխոզնիկներն իրենց տված խոստումը
գործով ապացուցելու հիանալի օրինակներ
են տալիս այգեէտի ժամանակ: Եթե անցյալ
տարիներին մեր կոլխոզն օրական կատա-
րում էր 15—20 հեկտար էտ, ապա այս տա-
րի յուրաքանչյուր օր կոլխոզնիկներն էտում
են 25—30 հեկտար այգի:

Ինչպես գարնանացանի մյուս աշխատանք-
ներում, այգեէտի ընթացքում նույնպես մեր
ագիտատորները ամենօրյա օգնություն են
ցույց տալիս կոլխոզնիկներին բարձր որակով
էտելու, վերցրած պարտավորությունները
կատարելու համար: Այս բանը կարելի է
ցույց տալ էտն սկսվելու հենց առաջին օրե-
րին ագիտատորների կատարած աշխատան-
քից վերցրած օրինակներով: Հինգերորդ բրի-
գադայի 2-րդ օղակը, օրինակ, այգեէտի ա-
ռաջին օրը էտը կատարեց ցածր որակով: Ա-

— 24 —

գիտատոր ընկ. Ա. Մուրադյանը երեկոյան
այդ հարցը քննության դրեց բրիգադայի առ-
տադրական խորհրդակցությունում: Բրիգա-
դայի որոշմամբ 2-րդ օղակը հաջորդ օրը այդ
տարածության վրա կրկնակի էտ կատարեց և
վերացրեց նախորդ օրվա թերությունը:

Այգեէտի առաջին օրը 8-րդ բրիգադայում
իրենց առաջադրանքները չկատարեցին կոլ-
խոզնիկներ Ս. Սալադյանը և Կ. Դանիելյա-
նը: Ագիտատոր Ս. Մինասյանը նրանց անբա-
վարար աշխատանքի մասին խոսեց իր զրույ-
ցի ժամանակ: Սալադյանը և Դանիելյանը
խոսք տվեցին հետ շմնալ ընկերներից և իրոք,
հաջորդ օրվանից սկսեցին կատարել ու գե-
րակատարել իրենց առաջադրանքները:

Գովասանքի արժանի նախաձեռնություն
հանդես բերեց 10-րդ բրիգադայի ագիտատոր
ընկ. Կ. Խաչատրյանը: Նա առաջարկեց այգե-
էտին զուգընթաց կատարել «բուկբաց» ի-
րենց այգու այն կտորներում, ուր վազերը
թույլ են և ուժեղ սնունդ են պահանջում: Ա-
գիտատորը հայտնեց նաև, որ իր հաշվումնե-
րով իրենց բրիգադան ունի այդպիսի 8 հեկ-
տար տարածություն: Բրիգադան միաձայն
ընդունեց ագիտատոր Խաչատրյանի առա-
ջարկությունը և կարճ ժամկետում կատարեց
այդ 8 հեկտարի վազերի «բուկբացը»:

— 25 —

10-րդ բրիգադայի օրինակով իրենց բոլոր նվազ վազերի բուկբաց կատարեցին նաև կոլխոզի մյուս բրիգադաները:

Ապրիլ ամսվա կեսերից մեր կոլխոզը կըսկսի բամբակի ցանքը: Բամբակի բարձր բերք ստանալու համար ինչպես ցանքի ժամանակ, այնպես և բամբակենու մշակման և բերքահավաքի ամբողջ ընթացքում խոշոր դեր ունի կատարելու կոլխոզնիկների մեջ տարվող ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքը: Մեր ագիտատորները արդեն յուրաքանչյուր կոլխոզնիկի են հասցրել կոլխոզին տրված պետական առաջադրանքները, կոլխոզի վերցրած պարտավորությունները, բրիգադայի, օղակի պլանները: Ագիտատորների օգնությամբ բրիգադաները, օղակները, անհատ կոլխոզնիկները վնքել են սոցիալիստական մրցության պայմանագրեր ու նշել են իրենց վերցրած պարտավորությունները:

Անցյալ տարիներին մեր ագիտկոլեկտիվի աշխատանքների թերի կողմն է հանդիսացել ցուցադրական ագիտացիայի վատ դրվածքը բամբակի դաշտերում աշխատողների մեջ: Այս տարի մենք ձգտում ենք հնարավորին չափ լայնորեն օգտագործել ագիտացիայի այդ ձևը: Ագիտկոլեկտիվի որոշմամբ բոլոր բրիգադաներում սխտեմատիկ կերպով լույս

— 26 —

են տեսնելու իլլիշովկաներ, որոնց համար պատրաստել ենք հարմար տախտակներ և որոնք դրվելու են: դաշտում, այնտեղ ուր աշխատելու է բրիգադան: Այդ տախտակների վերևում գրված է լինելու բամբակի բերքատվության՝ բրիգադայի պլանը, իսկ բերքահավաքի ժամանակ գրվելու է նաև հոմքի հանձնման պլանի կատարողականը:

Մենք պատրաստել ենք նաև ցուցանիշների հատուկ տախտակներ բամբակացան առանձին օղակների և ամեն մի կոլխոզնիկի համար: Կոլխոզնիկի աշխատանքի ցուցանիշների տախտակը դրվելու է նրան ամրացված հողակտորի վրա: Այդ տախտակի վրա նշվելու է այն բոլոր ագրոմիջոցների կիրառումը, որը պետք է կատարի նա: Իսկ օղակի ցուցանիշների տախտակի վրա նշվելու են օղակի արդեն կատարած ագրոտեխնիկական միջոցառումները: Այդ ստուգումները և նշումները կատարելու են ագիտատորները՝ օղակավարների և բրիգադիրների հետ միասին:

—○—

ԱԳԻՏԱՑԻԱՆ Ի ՍՊԱՍ ԵՆՔ ԴՆՈՒՄ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԻՆ

Երևանի Ավտոդռոշերի գործարանը արտադրողականության բարձրացման ասպարեզում 1949 թվին մեծ հաջողությունների հասավ. գործարանը անցյալ տարի 76 տոկոսով՝ ավելի արտադրանք տվեց, քան նախորդ 1948 թվին: Այս տարի, ըստ պետական պլանի, գործարանի արտադրության աճը, 1949 թվի համեմատությամբ, կազմելու է 41 տոկոս: Գործարանի կոլեկտիվը, հաշվի առնելով իր ուժերը և եղած հնարավորությունները, պարտավորություն է վերցրել տարեկան պլանը կատարել Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 30-րդ տարեդարձի օրը՝ նոյեմբերի 29-ին:

Իսկ ինչպե՞ս են մեր գործարանի ագիտկոլեկտիվը, նրա ագիտատորները պայքարում այդ պարտավորությունները կատարելու համար, ինչպե՞ս են նրանք օգնում բանվորներին՝ բարձրացնելու աշխատանքի արտադրո-

— 28 —

ղականությունը, լավացնելու արտադրանքի որակը, խնայողաբար ծախսելու հումքը: Որպեսզի ագիտկոլեկտիվը կարողանա կատարել իր առջև դրված խնդիրները, գործարանի պարտկազմակերպությունը ագիտատորներ առաջադրելիս հաշվի է առել ոչ միայն նրանց քաղաքական պատրաստականության մակարդակը, այլև ի նկատի է ունեցել այն հանգամանքը, որ յուրաքանչյուր ագիտատոր իր աշխատանքի բնույթով կապված լինի այն աշխատամասի, բրիգադայի հետ, ուր նա պետք է ագիտացիոն-մասսայական աշխատանք տանի, ծանոթ լինի այդ տեղամասի արտադրությանը: Այդ կհեշտացնի ագիտատորի աշխատանքը և կբարձրացնի նրա հեղինակությունը ունկնդիրների մոտ: Նվազագույնի է թուլոր տեղամասերն այդ սրկզբունքով ընտրված ագիտատորներով ապահովելով, պարտիական կազմակերպությունը հասավ այն բանին, որ բանվորների ու ծառայողների մեջ ծավալված ամբողջ ագիտացիոն-մասսայական աշխատանքը, որը տարվում է բազմազան ձևերով, ի սպաս է դրված ստալինյան նոր հնգամյա պլանը ժամկետից շուտ կատարելու գործին:

Բերենք մի քանի օրինակներ:

Վուկլանիզատորների բրիգադան, որի ազ-
րեգատից դուրս են գալիս արդեն պատրաս-
տի ավտոդողերը, մի ժամանակ սկսեց նկա-
տելի կերպով թերակատարել իր առաջա-
դրանքները: Բանվորներն աշխատում էին
նույն եռանդով, բայց վերջին հաշվով ստաց-
վում էր, որ արտադրանքի մեկ միավորի վրա
ավելի շատ ժամանակ է ծախսվում, քան
տրված նորմայով:

Բայց ահա մեկ անգամ, երբ այդ բաժան-
մունքի ագիտատուր ընկ. Գ. Խաչատրյանը,
ժամացույցը ձեռքին, ուշի-ուշով հետևում էր
բրիգադայի աշխատանքին, պարզելու համար,
թե վերջապես որտե՞ղ է թաքնված արտա-
դրողականության իջեցման պատճառը, լսեց
բանվորներից մեկի խոսքերն այն մասին, թե
«Շղբայր չի սահում էլի», սրանից ուժեղ էլ
ինչպե՞ս կարելի է հրել»: Ագիտատուր Խա-
չատրյանը իսկույն մոտեցավ այդ բանվորի
աշխատատեղին և ուշադրությամբ ուսում-
նասիրելով տեսավ, որ տրանսպորտյորի
գլանները, որոնց վրայից սահում են ավտո-
դողերի կաղապարները, շատ դժվարությամբ
են պտտվում: Ագիտատուրը դիմեց գլխավոր
մեխանիկին և ստուգումից պարզվեց, որ

— 30 —

տրանսպորտյորը պետք է հիմնական վերա-
նորոգման և ձևափոխման ենթարկվի: Նրա
անկանոն լինելու պատճառով բանվորները
իզուր տեղը շատ էներգիա էին ծախսում և
ժամանակ կորցնում: Եվ իրոք, վերանորո-
գումը և ձևափոխումը կատարելուց հետո
վուկլանիզատորների բրիգադան սկսեց սիս-
տեմատիկաբար գերակատարել պլանները:

Վերցնենք մեկ ուրիշ օրինակ: Ներքնադո-
ղերի (կամերա) մեքենայի վրա աշխատող
բրիգադան, որի բրիգադիրն է երիտասարդ
բանվոր Վ. Մանուկյանը, երկար ժամանակ
չէր կատարում իր պլանները: Բոլորս էլ
տեսնում էինք, որ դրա պատճառը բրիգադա-
յում տիրող աշխատանքային ցածր կարգա-
պահությանն էր, որը հետևանք էր իր՝ բրի-
գադիրի կողմից դեպի աշխատանքն ունեցած
ոչ լուրջ վերաբերմունքի, բրիգադայի սն-
դամների նկատմամբ ոչ պահանջկոտ լինե-
լու: Բրիգադիր Մանուկյանին արված նախա-
դգուշացումները, հանդիմանությունները չէին
օգնում գործին: Ագիտատուր Օ. Կալաշյանը
այլ մոտեցում ունեցավ բրիգադիր Մանուկ-
յանի նկատմամբ: Մեկ անգամ, երբ հաջորդ
բաժնի բանվորները ներքնադողեր չունենա-

— 31 —

լիւ պատճառով պարապուող էին տալիս, ագիտատոր Կալաչյանը բրիգադիր Մանուկյանին տարավ նրանց մոտ և ասաց.

— Այ տեսնո՞ւմ ես, մարդիկ պարապ կանգնել են, որովհետեւ, ձեր մեքենան ներքեադողեր չի հասցնում: Գիտես ինչ, ինձ թրվում է, որ ձեր մեքենայի գլխիկը շատ շուտ-շուտ է կեղտոտվում, դուք այն մաքրում եք ամեն երկու ժամը մեկ անգամ: Ապա մի մտածիր, չե՞ս կարող այնպես անել, որ որքան կարելի է քիչ ժամանակ կորցնեք նրա մաքրման վրա:

Ագիտատորի առաջարկութլւոնը ոգեշնչեց Մանուկյանին, նա սկսեց մտածել այդ ուղղութլւամբ և շատ շանցած այնպիսի ձեւափոխում կատարեց մեքենայի այդ մասում, որ աշխատանքային ամբողջ ութ ժամվա ընթացքում այլևս հարկ չէր լինում այն մաքրել: Մաքրում էին միայն աշխատանքի վերջում: Ագիտատոր Կալաչյանը նորից խոսեց բրիգադիր Մանուկյանի հետ.

— Հիանալի գործ կատարեցիր: Այժմ հարկաւոր է հետևել, որ բրիգադայիդ անդամները հոգատար խնամեն մեքենան, չփչացնեն այս լավ գործը:

— 32 —

Մանուկյանի բրիգադան հիմնովին վերակառուցեց իր աշխատանքը, սկսեց ոչ միայն կատարել, այլև գերակատարել իր պլանները: Գործարանում իսպառ վերացան ներքնադողերի պակասի հետևանքով առաջացող պարապուողները: Բրիգադիր Մանուկյանն արժանացավ գովասանքի և ստացավ դրամական պարգև:

Մեր գործարանում լայնորեն կիրառվում է ոչ միայն տեղի, այլև Միտլիցյան մյուս ավտոդողերի գործարանների առաջավոր բանվորների աշխատանքի փորձի մասսայականացման պրակտիկան: Այդ աշխատանքը ամբողջովին կատարում են գործարանի ագիտատորները:

Այսպես օրինակ, մինչև վերջին ժամանակներս արտադրանքի որակի հարցում մեր գործարանում ամենանեղ տեղերից մեկն այն էր, որ ավտոդողերի մեջ առաջանում էին բըշտիկներ: Մենք ստանում ենք Մոսկվայի Ավտոդողերի գործարանի բազմատիրաժ թերթը և ագիտատորները հաճախ են այնտեղ տպագրված հոդվածներն օգտագործում իրենց գրույցների ժամանակ: Այդ թերթերից մեկում տպագրված էր Մոսկվայի Ավտոդողերի գործարանի առաջավոր ստախանովական Լ. Իս-

տոմինի հողվածը, որտեղ հեղինակը պատմում էր այն մասին, թե ինչպես է նա հասել այն բանին, որ խապառ վերացրել է ավտոդողերում առաջացող բշտիկները:

Մեր գործարանի ավտոդողերի հավաքման ցեխի ագիտատոր ընկ. Վ. Մկրտչյանը, որը հերթափոխի պետն է, այդ հողվածի հետ ծանոթացրեց լավագույն հավաքողներ Ժ. Կարապետյանին և Ա. Նդիազարյանին: Ագիտատորի օգնությամբ Կարապետյանն ու Նդիազարյանը իրենց մոտ փորձեցին Լ. Իստոմինի աշխատանքի մեթոդը և հիանալի արդյունքների հասան: Շուտով այդ մեթոդով աշխատել սկսեցին նաև ցեխի մյուս փաթաթողները: «Բշտիկներ» կոչվող խոտանը ամբողջովին վերացվեց:

Բայց ագիտատոր Մկրտչյանը դրանով չբավարարվեց. նա, հավաքողներ Կարապետյանը և Նդիազարյանը նամակ գրեցին Մոսկվա, ստախանովական Լ. Իստոմինին, հայտնեցին իրենց հաջողությունների մասին և նոր խորհուրդներ հարցրին: Անվանի ստախանովականից շուտով ստացվեց պատասխանը: Իր նամակի մեջ Իստոմինը նորից մանրամասն պատմում էր իր աշխատանքի մեթոդի մասին և նոր խորհուրդներ տալիս:

— 34 —

Ագիտացիայի բազմազան ձևերի մեջ մենք առանձին մեծ նշանակություն ենք տալիս ցուցադրական ագիտացիան: Պատվոտախտակների, արտադրական ցուցանիշների տախտակների, ցեխային, բրիգադային փոխանցիկ դրոշակների, պատի թերթերի ու «կայծակ» թերթերի և ցուցադրական ագիտացիայի այլ ձևերի կիրառման շնորհիվ մեր ագիտվողեկտիվը հասել է այն բանին, որ գործարանում յուրաքանչյուր բանվոր ու բանվորուհի ամեն օր տեղյակ է լինում ամբողջ գործարանի, իր ցեխի, բրիգադայի արտադրական կյանքին, հետևում է իր պլանների կատարման ընթացքին:

Խ. ԴՐԱՄՓՅԱՆ

Նրևանի Ավտոդողերի գործարանի
պարտյուրոյի ֆաբրուլար

ԲԱՐՁՐ ԲԵՐՔԻ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅՔԱՐԻ ԲՈԼՇԵՎԻԿՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

ՍՍՌ Միության Միության Միության Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմի օրերս ընդունած որոշումը՝ «Կոլխոզները, ՄՏԿ-ները և սովխոզները դարձնան անհատական նախապատրաստելու ընթացքի մասին», ինչպես նաև ՀԿ(բ)Պ Կենտկոմի հինգերորդ պլենումի որոշումները՝ «1950 թվականի դարձնելու գյուղատնտեսական աշխատանքներին նախապատրաստվելու մասին» և «Կոլխոզներում ու սովխոզներում խաղողի ու պտղատու այգիների բերքատվությունը բարձրացնելու միջոցառումների մասին» գյուղատնտեսության հետագա վերելքի և ժողովրդի բարեկեցության աճման, նկատմամբ պարտիայի ու կառավարության կողմից ցուցաբերվող անդու հոգատարության վառ վկայությունն են:

Հետևողական կերպով, օր-ավուր կենսագործելով գյուղատնտեսության հետագա վերելքի մասին պարտիայի ու կառավարու-

— 36 —

թյան դիրեկտիվները և ընկեր Ստալինի ցուցումները, Սովետական Միության կոլխոզային գյուղացիությունը 1949 թվականին ձեռք բերեց նոր, նշանակալից հաջողություններ գյուղատնտեսության զարգացման հետպատերազմյան ստալինյան հնգամյակը ժամկետից շուտ կատարելու գործում:

Շնորհիվ Սովետական պետության ցույց տված մեծ օգնության և կոլխոզիկների, ՄՏԿ-ների ու սովխոզների աշխատողների աշխատանքային բարձր ակտիվության, 1949 թվականին գյուղատնտեսական աշխատանքները կատարվեցին ավելի կազմակերպված և ազդրոտեխնիկական սեղմ ժամկետներում, քան անցյալ տարիներին:

Հացահատիկային կուլտուրաների համախառն բերքը 1949 թվականին ՍՍՌՄ-ում կազմեց 7,6 միլիարդ փուլ, որը գերազանցեց նախապատերազմյան 1940 թվականի մակարդակը 400 միլիոն փուլ: Զգալիորեն գերազանցվել է նախապատերազմյան մակարդակը նաև բամբակի, վուշի, արևածաղկի, կարտոֆիլի համախառն բերքի գծով:

Մեծ հաջողություններ են ձեռք բերվել գյուղատնտեսության մեքենայացման ապարեզում: 1949 թվականին մեքենատրակտորային կայանները 3—4 անգամ ա-

— 37 —

վելի շատ տրակտորներ, ավտոմոբիլներ, գյուղատնտեսական մեքենաներ ստացան, քան 1948 թվականին: 1949 թվականին կոլխոզներում մեքենատրակտորային կայանների կատարած աշխատանքի ծավալը, նախապատերազմյան 1940 թվականի համեմատությամբ, ավելացավ 21 տոկոսով:

Լուրջ հաջողություններ են ձեռք բերվել հանրային անասնաբուծության զարգացման գործում: Կոլխոզները և սովխոզները այժմ ավելի շատ հանրային մթերատու անասուններ ունեն, քան նախապատերազմյան 1940 թվականին:

Նշանակալից են նաև Հայկական ՍՍՌ կոլխոզային գյուղացիության հաջողությունները: 1949 թվականին բարձրացավ բամբակի, ծխախոտի, կարտոֆիլի և մի քանի այլ կուլտուրաների բերքատվությունն ու համախառն բերքը: Բամբակի բերքատվության բարձրացման գործում առանձնապես մեծ հաջողությունների հասան Արտաշատի և Հոկտեմբերյանի կոլխոզները, ծխախոտի բերքատվության ասպարեզում՝ Նոր Բայազետի, Շամշադինի, Միկոյանի, Իջևանի և Կրասնոսելսկի շրջանների կոլխոզները:

Բամբակի բերքատվությունը 1949 թվականին կազմեց հեկտարից միջին հարյուր

— 38 —

22,2 ցենտներ: Դրա շնորհիվ բամբակի մրթերման տարեկան պլանը կատարվեց 120 տոկոսով: Պետությանը ծխախոտ հանձնելու պլանը ռեսպուբլիկան կատարեց 123 տոկոսով:

Տեխնիկական կուլտուրաների բարձր բերքը ապահովեց կոլխոզների դրամական եկամուտների զգալի աճը: Կոլխոզները պետությանը հանձնած բամբակի հումքի դիմաց 1949 թվականին ստացան 113,8 միլիոն ռուբլի՝ համարյա երեք անգամ ավելի, քան 1948 թվականին: Ստացված գումարի մեջ պարգև-հավելումները կազմեցին 41,6 միլիոն ռուբլի: Հանձնված ծխախոտի դիմաց պետությունից կոլխոզները ստացան մոտ 64 միլիոն ռուբլի, համարյա երկու անգամ ավելի, քան 1948 թվականին: Ծխախոտի հանձնման պլանի գերակատարման համար կոլխոզները 1949 թվականին ստացան ավելի քան 21 միլիոն ռուբլի պարգև-հավելում:

1948 թվականի համեմատությամբ 1949 թվականին կոլխոզների դրամական եկամուտները ռեսպուբլիկայում ամբողջությամբ վերցրած աճեցին 12,2 տոկոսով: Դրա հետևանքով բարձրացավ աշխօրի արժեքը: Միլիոնատեր կոլխոզների թիվը ավելացավ

— 39 —

և հասավ 112-ի՝ 1948 թվականի 73-ի դիմաց:

Անցած տարում զգալիորեն ավելացավ գյուղատնտեսական աշխատանքների մեքենայացումը: Տրակտորային աշխատանքների ծավալը 1948 թվականի համեմատությամբ աճեց 21,2 տոկոսով:

1949 թվականին ձեռք բերված հաջողությունները արդյունք են այն բանի, որ մեր ռեսպուբլիկայի պարտիական ու սովետական կազմակերպությունները իրենց ամենօրյա աշխատանքում կենսագործել են գյուղատնտեսության հետագա վերելքի և կոլխոզների կազմակերպական-տնտեսական ամրապնդման վերաբերյալ պարտիայի ու կառավարության դիրեկտիվները:

Այս հաջողությունները, սակայն, շատ ավելի մեծ կարող էին լինել, եթե մի շարք կոլխոզներում և շրջաններում ամբողջությամբ վերցրած, գոյություն չունենային մի շարք լուրջ թերություններ գյուղատնտեսական աշխատանքների նախապատրաստման ու անցկացման գործում: Լուրջ թերությունների թվին պետք է դասել, նախ և առաջ, ցանքի ժամկետների խիստ ձգձգումը, չգտված և ոչ կոնդիցիոն սերմացու ցանելը, գյուղատնտեսական կուլտուրաների վատ

— 40 —

մշակումը, թեղություններ, որ թույլ տրվեցին ռեսպուբլիկայի մի շարք կոլխոզներում 1949 թվականին:

Դարնանային գյուղատնտեսական աշխատանքների նախապատրաստման ու անցկացման գործում լուրջ թերություններ կան նաև այս տարի: Ռեսպուբլիկայի դեռ ոչ բոլոր կոլխոզներն են, որ կատարել են փարենաացան հացահատիկային կուլտուրաների սերմացուի առանձնացման պլանը: Դանդաղ են կատարվում հասարակ սերմացուի փոխանակումը սորտային սերմացույով, տեղական պարարտանյութերի դաշտ փոխադրումը և հանքային պարարտանյութերի ստացումն ու փոխադրումը:

Լրջորեն հետ է մնում ծխախոտի և բանջարանոցային կուլտուրաների սածիլներ ըստանալու համար ջերմոցներում կատարվող ցանքը, մի հանգամանք, որ կարող է վատ անդրադառնալ դրանց հետագա բերքատվության վրա: Ջերմոցների ցանքն ուժեղացնելու և անհրաժեշտ քանակությամբ լավորակ սածիլներ պատրաստելու գործին լուրջ ուշադրություն պետք է նվիրեն այդ գործում առանձնապես հետ մնացող Աշտարակի, Բասարդեշարի, Վեդու, Կրասնոսելսկի, Միկոյանի և Թալինի շրջանների կոլ-

— 41 —

խոզները: Այս հետ մնալը հետևանք է աշխատանքի վատ կազմակերպման: Մի շարք կոլխոզներում բավական մեծ է այն աշխատունակ կոլխոզիկների թիվը, որոնք չեն կատարել աշխօրերի սահմանված մինիմումը: Բավականաչափ միջոցներ ձեռք չեն առնվում գյուղատնտեսական արտելի կանոնադրության խախտումներն իսպառ վերացնելու համար:

Լուրջ թերություններ գոյություն ունեն խաղողագործության և պտղաբուծության զարգացման գործում:

Ինչպես հայտնի է, խաղողագործությունը և պտղաբուծությունը մեր ռեսպուբլիկայում գյուղատնտեսության կարևորագույն ճյուղերից են, որոնք իրենց հետագա զարգացման համար ունեն բացառիկ մեծ հեռանկարներ: Խաղողի ու պտղատու այգիների տարածությունը տարեց-տարի աճում է: Սակայն այդ ընդարձակմանը չի զուգորդում նրանց բերքատվության բարձրացումը, ընդհակառակը, տեղի ունի բերքատվության իջեցում:

Ընկ. Ա. Ի. Միկոյանը Երևանի Ստալինյան ընտրական օկրուգի ընտրողների՝ 1950 թվի մարտի 10-ի նախընտրական ժողովում արտասանած իր ճառում մատնա-

— 42 —

նշեց խաղողի և պտուղների բերքատվության խիստ հետ մնալը մեր ռեսպուբլիկայում: Ընկ. Միկոյանն ասաց. «...կան նաև ճյուղեր, որոնց գծով Սովետական Հայաստանը խիստ հետ է մնացել, ինչպես իր հարևան եղբայրական ռեսպուբլիկաներից, այնպես էլ նախապատերազմյան իր սեփական նվաճումներից: Այսպես, օրինակ, խաղողի և պտուղների բերքատվությունը և պետությունը հանձնելու գործը գտնվում են ցածր մակարդակի վրա և զգալիորեն սովելի պակաս են նախապատերազմյանից»:

Խաղողի և պտղատու այգիներից ցածր բերք ստանալու հիմնական պատճառը սահմանված ագրոտեխնիկական միջոցառումների սխտեմատիկ թերակատարումն է կոլխոզների ու սովխոզների կողմից, աշխատանքի վատ կազմակերպումը և անհրաժեշտ հոգատարության բացակայությունը՝ այգիները լիարժեք դարձնելու գործում:

Այնպիսի կարևոր միջոցառումներ, ինչպիսին են միջշարային մշակումը, հողի պարարտացումը և խաղողի ու պտղատու այգիների բուժումը, անց են կացվում ոչ մեծ տարածությունների վրա և այն էլ ոչ միշտ սահմանված ագրոտեխնիկական ժամկետներում:

— 43 —

Հաճախ բրիգադաների և օդակների կազմը կոմպլեկտավորվում է ալգեգործությունից և պողաբուծությունից քիչ բան խմացող մարդկանցով, նրանց տեական ժամանակով չեն ամրացվում բազմամյա տոնկերը, բրիգադաների կազմում գոյություն ունի հոսունություն, այգիների մշակման գործում՝ դիմապրկություն:

Դեռևս լուրջ թերություններ կան մեր ռեսպուբլիկայի անասնաբուծության զարգացման բնագավառում: Այդ թերությունները նշված են ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմի «ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի և ՀամԿ(բ)Պ Կենտկոմի 1949 թվականի ապրիլի 18-ի «Կոլխոզային ու սովխոզային հանրային մթերատու անասնաբուծության զարգացման եռամյա պլանը (1949—1951 թ. թ.)» որոշման կառավարման բնթացքի մասին» որոշման մեջ: Հայկական ՍՍՌ-ն թերակատարել է խոշոր և մանր եղջերավոր անասունների հանրային գլխաքանակի աճման 1949 թվի պլանը, ինչպես նաև հանրային անասնաբուծության մթերատվության պլանը:

Հայաստանի Կ(բ)Պ Կենտկոմի 5-րդ պլենումը նշեց կոնկրետ միջոցառումներ, որոնց անշեղ կենսագործումը կապահովի գարնա-

— 44 —

նացանի օրինակելի նախապատրաստումն ու անցկացումը, դաշտային կուլտուրաների, խաղողի ու պողատու այգիների բերքատվության բարձրացումը և հանրային մթերատու անասնաբուծության զարգացման գործի էական բարելավումը: Կենտկոմի պլենումը կոլխոզների վարչությունների առաջ խնդիր դրեց՝ մոտակա 2—3 տարում պողատու այգիներ տնկել ռեսպուբլիկայի յուրաքանչյուր կոլխոզում, առնվազն 5—10 հեկտարի շափով:

Կենտկոմի պլենումը մատնանշեց, որ խաղողագործության ու պողաբուծության հարցերը պետք է շարունակ գտնվեն պարտիական, սովետական կազմակերպությունների և գյուղատնտեսական օրգանների ուշադրության կենտրոնում, այն հաշվով, որպեսզի այդ ճյուղերը ամենակարճ ժամանակամիջոցում առաջ մղվեն ռեսպուբլիկայի գյուղատնտեսության առաջավոր ճյուղերի շարքը:

1950 թվականին բերքատվության հետագա բարձրացման, գյուղատնտեսական բոլոր կուլտուրաների բերքատվությունն ավելացնելու և հանրային անասնաբուծությունն ամեն կերպ զարգացնելու գործում գյուղատնտեսության առաջ դրված խնդիրները հա-

չողութեամբ կատարելու համար, անհրա-
ժեշտ է, նախ և առաջ, անհապաղ վերաց-
նել բոլոր այն թերութիւնները, որոնք գո-
յութիւն ունեն առանձին կոլխոզներում,
սովխոզներում և ՄՏԿ-ներում:

Անհրաժեշտ է առաջիկա մի քանի օրում
ամենուրեք ավարտել սերմֆոնդի լրացումը,
սերմացուի գտումը և ցանքի համար կոնդի-
ցիայի հասցնելը, ծավալել գոմաղբի դաշտ
փոխադրման աշխատանքները: Առանձնա-
հատուկ ուշադրութիւն պետք է դարձի ծը-
խախտի և բանջարանոցային կոլտուրա-
ների սածիլների աճեցմանը՝ խստորեն
պահպանելով սահմանված ագրոտեխնիկա-
կան ժամկետները, միջոցներ ձեռք առնել
կերարույսերի ցանքի պլանն անպայման
կատարելու համար: Բոլոր աշխատանքներն
այնպես պետք է կազմակերպել, որպեսզի
ընթացիկ տարվա գարնանացանը կատարվի
ամենասեղմ ժամկետներում, ագրոտեխնի-
կական բարձր մակարդակով: Միաժամանակ
պետք է աշխատանք ծավալվի աշնան ցան-
քերի խնամքը կազմակերպելու և անցկաց-
նելու միջոցառումների գծով, ապահովելով
դրանց սնուցումն ու փոցխումը: Անհրաժեշտ
է միջոցներ ձեռք առնել ավելի ամրապնդե-
լու մշտական արտադրական բրիգադները

— 46 —

գաշտավարութեան մեջ, որպես կոլխոզներում
աշխատանքի կազմակերպման հիմնական
ձևի:

Խաղողի և պտուղների բոլոր այգիներում
պետք է կազմակերպել շարամեջ տարածու-
թիւնների համատարած հերկումը կամ փո-
րումը և պարարտացումը: Անասնաբուծու-
թեան զարգացման գծով անհրաժեշտ է հաս-
նել այն բանին, որպեսզի լիովին պահպան-
վի հասակավոր անասունների գլխաքանա-
կը և ամբողջ մատղաշը, որպես հանրային
հոտի վերարտադրութեան հիմքի, և կերա-
կրումը, խնամքն ու պահպանումը բարելա-
վելու միջոցով խիստ բարձրացվի անասուն-
ների մթերատվութիւնը:

Գյուղատնտեսութեան վերելքի գործում
1949 թվականին կոլխոզների, սովխոզների
և ՄՏԿ-ների ձեռք բերած հաջողութիւնները
հնարավորութիւն են ստեղծում 1950 թվա-
կանին, պարտիայի և կառավարութեան կող-
մից ցույց տրվող ամենօրյա օգնութեամբ,
նոր, խոշոր քալ անել դեպի առաջ՝ գյուղա-
տնտեսական արտադրանքների հետագա ա-
վելացման ճանապարհին:

Գյուղատնտեսութեան հետագա վերելքն
ապահովելու խնդիրների կատարման գոր-
ծում մեծ անելիքներ ունեն գյուղական ագի-

տատորները: Ազխատորները պետք է կոլ-
խոզնիկներին, սովխոզների և ՄՏԿ-ների
աշխատողներին լայնորեն պարգաբանեն
այն խնդիրները, որ առաջադրել են պար-
տիան ու կառավարությունը, նրանց մոբիլի-
զացնեն գարնանացանը հաջողությամբ
անցկացնելու, 1950 թվականին գյուղատըն-
տեսական բոլոր կոլտուրաներից բարձր
բերք ստանալու, հանրային անասնաբու-
ժությունն ամեն կերպ զարգացնելու համար:

Անհրաժեշտ է լայնորեն ծավալել սոցիա-
լիստական մրցությունը սոցիալիստական
գյուղատնտեսության նորանոր հաղթանակ-
ների համար:

Ա. ԱՅՐՈՒՄՅԱՆ
Գյուղատնտեսական գիտությունների
բեկնածու

—○—

ՆՈՐ ԳՐՔԵՐ

ԼԵՆԻՆ.— Երկեր, 14-րդ հատոր: Հայպետհրատ,
507 էջ, գինը 8 ու:

Ի. Վ. Ստալինի աշխատությունների հայերեն հրա-
տարակությունների բիրիոգրաֆիա (սովետական
շրջան): 98 էջ, գինը 3 ու:

Պատասխանատու խմբագիր՝
Ռ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՎՖ 02553

Պատվեր № 234

Տիրաժ 9.450

Հայպոլիգրաֆհրատի վարչության № 2 տպարան,
Երևան